

AVRUPA BİRLİĞİ / AVRUPA KONSEYİ ORTAK PROGRAMI “TÜRK CEZA ADALET SİSTEMİNİN ETKİNLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ”

7. Yürütme Kurulu Toplantı Tutanaqları

TARİH: 6 Şubat 2014   **SAAT:** 9:30-12:00
YER: Hakimevi

Avrupa Birliğı (AB) / Avrupa Konseyi (AK) Ortak Programı “Türk Ceza Adalet Sisteminin Etkinliğinin Geliştirilmesi” Projesinin 7. Yürütme Kurulu (YK) Toplantısı, 6 Şubat 2014 tarihinde, Adalet Bakanı Müsteşar Yardımcısı ve yeni Kıdemli Proje Yöneticisi (KPY) Sn. Basri Bağcı'nın başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

1- Toplantı açılışı ve açılış konuşmaları

Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sn. Basri Bağcı, katılımcıları selamlayarak Hakimevinde düzenlenen bu toplantıya ev sahipliğı yapmaktan duyduğu memnuniyeti ifade etmiştir. Sn. Bağcı, projenin yeni KPY'si olarak Adalet Bakanlığının projenin uygulanmasına ilişkin kararlılığını yinelemiş, projenin ceza adalet sisteminin bütünü üzerindeki etkisi anlamında arz ettiği önemi vurgulamış ve projenin katkılarıyla ceza adalet sisteminin Avrupa standartlarına ulaşmasına yönelik umutlarını dile getirmiştir.

Avrupa Konseyi Programlar Genel Müdürü Sn. Verena Taylor, katılımcılara ve Projenin yeni KPY'si Sn. Bağcı'ya iyi dileklerini iletmıştır. Taylor, selefi Sn. Bilal Çalışkan gibi Sn. Bağcı'nın da projeye gösterdiği ilgi ve bağlılık için teşekkür etmiştir. Sn. Taylor desteğı için AB Delegasyonuna teşekkür etmiş, AB ve AK ile Türkiye arasındaki işbirliğinin ülkeye özel en büyük ve çok önemli işbirliği olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca, mevcut bağlamda projenin Türkiye için ne denli önemli olduğunu gördüğünü ve yargının kapasitesinin güçlendirilmesinin AB, AK ve Türk hükümeti için ortak bir öncelik olduğunu kaydetmiştir. Bu noktada, Sn. Taylor AK'nın bu amaç çerçevesinde ihtiyaç duyulabilecek her türlü desteğı vermeye hazır olduğunu vurgulamıştır. Bunun yanısıra, YK üyelerini Projenin Strasbourg Koordinatörü Sn. Camille Gangloff'un yerine Sn. Mahir Mushteidzada'nın getirildiğı bilgisini vermiştir.

2- Altıncı Yürütme Kurulu Toplantı Tutanaqlarının ve 7. Yürütme Kurulu Toplantısı Gündeminin Kabulü

Önceki YK toplantısının tutanaqları ile bu toplantının gündemi kabul edilmiştir.

3- 4 Ekim 2013 tarihinden bu yana yürütölen Proje faaliyetlerinin sunulması

AK Ankara Program Ofisinden Kıdemli Proje Yöneticisi Sn. Ceren Güven Güres, YK üyelerine geride bırakılan üç ay zarfında kaydedilen ilerleme ile Projenin üçüncü ve dördüncü bileşeni

hakkında bilgi vermiştir. Cezai konularda uluslararası adli işbirliğine ilişkin üçüncü bileşenle ilgili olarak, çalışma grubu toplantılarının sonuçları sunulmuştur. Bu kapsamda, cezai konularda uluslararası adli işbirliği hakkında yasa tasarısının hazırlıklarına ulusal ve uluslararası uzmanların katkılarıyla devam edilmektedir. Tasarıda yer alacak genel hükümler ve dört bölüm hazır durumda olup 5-6-7 Mart tarihlerinde düzenlenecek uzmanlar toplantısında yapılacak rötuşların ardından 18-19 Mart 2014 tarihlerindeki uzmanlar toplantısında bunlara son hali verilecektir. Önceki YK toplantısında karar verildiği üzere, 17-21 Şubat 2014 tarihlerinde Avusturya-Viyana'ya düzenlenecek ek çalışma ziyaretinden amaç Avusturya'nın cezai konularda adli işbirliğine dair uygulamaları gözlemlemek ve iyi uygulamaları tasarıya yansıtmaktır. Sn. Güres, bu bileşen kapsamındaki faaliyetlerin proje fişinde belirtilen takvime göre ilerlediğini, önümüzdeki uygulama döneminde herhangi bir gecikme öngörülmediğini belirtmiştir.

Sn. Güres, avukatlarla ilgili dördüncü bileşene ilişkin çalışma gruplarının sonuçları hakkında YK üyelerine bilgi vermiştir. Bu kapsamda, proje fişinde öngörüldüğü üzere, ulusal ve uluslararası uzmanların koordinasyonunda avukatlar tarafından dört rehber hazırlanmaktadır. Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünde görevli hâkimler bu rehberlerin içeriğine katkıda bulunmaktadır; bu ise bütün paydaşların ihtiyaçlarının yansıtılması adına bir katma değerdir. Anılan rehberler Nisan 2014'te hazır olacak, ardından ülke genelinde düzenlenecek bölgesel seminerlerle tanıtılacak ve duyurulacaktır. Bir sonraki uygulama döneminde bu bileşenle ilgili herhangi bir risk veya gecikme beklenmemektedir.

Türkiye Barolar Birliği (TBB) uzmanı Sn. Murat Yalkın, avukatlar için kaç bölgesel toplantı düzenleneceğini sormuş ve avukatların katılımını artırmak için her seminerin yerinin yerel barolarla koordinasyon içerisinde tespit edilmesi gerektiğini hatırlatmıştır.

Cevaben, Sn. Güres proje fişinde sekiz olarak belirlenen seminer sayısının, yakında tamamlanacak bütçe analizinin sonuçlarına bağlı olarak artırılabilirliğini ifade etmiştir. Sn. Güres ayrıca bu seminerlerin tarih ve yerlerinin yerel barolarla koordinasyon içerisinde belirleneceğini kaydetmiştir.

AB Türkiye Delegasyonu Sektör Sorumlusu Sn. Ayşe Nur Önsoy, seminer süresini sorarak üç günlük bir seminerin çok uzun olacağını, zira avukatların hemen hepsinin serbest çalıştığını kaydetmiştir. Bundan dolayı, her bölgede mümkün mertebe çok sayıda avukata ulaşabilmek için seminer süresinin en fazla iki gün olmasını önermiştir. Sn. Önsoy ayrıca bu bölgesel seminerlerde Adalet Bakanlığında temsilcilerin de bulunup bulunmayacağını sormuştur. Sn. Önsoy üçüncü bileşenle ilgili olarak, cezai konularda uluslararası adli işbirliği yasa tasarısının içeriği hakkında bilgi istemiş ve kanunun Türkiye'nin uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülüklerinde kökten değişiklikler getirip getirmediğini veya bu yükümlülüklerin bir derlemesi niteliğinde olup olmadığını sormuştur.

Cevaben, Sn. Güres tasarının kökten değişiklik önerisi getirmediğini, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü (UHDİGM) ile fikirbirliğine varıldığı üzere, 18-19 Mart 2014 tarihinde rapora son halinin verilmesinin ardından uluslararası uzmanlık çalışması yürütüleceğini ifade etmiştir. Sn. Güres, avukatlarla ilgili bileşene dair avukatları üç gün boyunca seminerde tutmanın gerçekten de zor olduğunu, seminerlerin cari ihtiyaçlar ışığında TBB ile birlikte planlanacağını kaydetmiştir. Güres ayrıca Adalet temsilcilerinin bu bileşende yer almasının rehberlerin içeriğinin geliştirilmesi için katma değer oluşturacağını, zira bu içeriğin bütün paydaşların ihtiyaçlarına uygun olması gerektiğini kaydetmiştir.

Sn. Yalkın, seminerlerin en fazla iki gün olması gerektiğini ve farklı yerel baroların katılımının sağlanacağını belirtmiştir. Yalkın, Adalet Bakanlığının her çalışma grubundaki temsilcilerinin içerik materyallerinin geliştirilmesine önemli katkılarda bulduklarını kaydetmiştir. Sn. Yalkın ayrıca YK üyelerine rehberler üzerinde hâlihazırda çalışan avukatların sayısının bölgesel seminerlerden kaynaklanması beklenen iş yükü artışına paralel olarak artırılacağı bilgisini vermiştir.

Sn. Bağcı bütün paydaşları dördüncü bileşen kapsamındaki çalışmalarından ötürü tebrik ederek Adalet Bakanlığının faaliyetlerin başarıyla uygulanmasına yönelik kararlılığını yinelemiştir.

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü tetkik hâkimi Sn.Ramazan Gürkan, uluslararası işbirliğine dair yasa tasarısının hazırlanmasında benimsenen temel ilkelerden birinin mütekabiliyet olduğunu, ancak taslak yasanın hazırlanması sürecine destek veren uzman akademisyenlerin mümkün olduğunca adli işbirliği taleplerinin karşılanması yolunda adımlar attıklarını ve bu durumun, elverdiği ölçüde hazırlanan taslak yasaya yansıtıldığını ifade etmiştir.

AK Ankara Program Ofisinden Kıdemli Proje Yöneticisi Sn. Senem Gürol, YK üyelerine ikinci bileşen kapsamında gerçekleştirilen uzmanlar toplantıları hakkında bilgi vermiştir. Eğitim modüllerine son halinin verildiğini, modüllerin uyum amacıyla uzmanlar tarafından son okumasının yapıldığını ve ardından modüllerin geçici formatta basılacağını kaydetmiştir. Dolayısıyla, modüller yaşayan belgeler niteliğinde olup son şekillerini eğitici eğitimlerinde alacaklardır. Modüller, uzman ve katılımcıların geribildirimleri alındıktan sonra nihai halini alacaktır. Sn. Gürol, iletişimin tespitine yönelik ilk eğitici eğitiminde 21 olarak belirlenen katılımcı sayısının, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının (TİB) uzman görevlendirmesi yapamaması nedeniyle 14'e düşürüldüğünü belirtmiştir. TİB'den bunun nedenlerine ilişkin resmi bir yazı göndermesi istenmiştir. Bu kapsamda, Sn. Gürol eğitici havuzunun devamlılığının önemini vurgulamıştır. Seçilen uzmanlar yerleştirme, çalışma ziyaretleri ve uzman toplantıları gibi bütün proje faaliyetlerinde yer almış durumdadırlar. Sn. Gürol, AK'nın beklentisinin eğitici havuzunda büyük bir değişiklik yapılmaması ve gelecekteki eğitici eğitimlerinde eğitici sayısının artırılması olduğunu yinelemiştir. Gürol, bütün ortaklardan AK proje ekibini eğitici listesinde meydana gelebilecek değişikliklerden haberdar etmelerini istemiştir.

AK Proje Koordinatörü Sn. Camille Gangloff, faaliyetlerin başarısı adına seçilen katılımcıların çalışma ziyaretlerine, yerleştirme programlarına katılımlarının devamlılık arz etmesinin önemli olduğunu yinelemiştir. Üzerinde mutabık kalınan bu metodoloji projenin başlangıcından itibaren uygulanagelmıştır. Sn. Gürol, eğiticilerin çoğunun ileride bu eğitimleri verebilmeleri için kendi eğitimlerine devam edilmesinin azami önem arz ettiğini vurgulamıştır.

Sn. Yalkın, TBB'nin eğitici havuzunun 20 avuktan müteşekkil olduğunu, proje faaliyetlerinin takvimi bakımından bu rakamın pek esnek olmadığını ifade etmiştir. Yalkın, bu nedenle bu proje üzerinde çalışan avukat sayısını 20'den 40'a çıkarmak istediklerini söyleyerek bu konuda YK üyelerinin onayını talep etmiştir.

Sn. Gürol eğitici eğitimlerinde, özellikle savunmanın rolü ışığında adil yargılanma hakkı modülünde 10 avukatın görev almasının beklendiğini, dolayısıyla hâlihazırdaki avukat sayısının yeterli görüldüğünü kaydetmiştir.

Sn. Yalkın TBB'nin yalnızca 20 avukattan oluşan sınırlı bir uzman havuzuyla hareket etmesinin güçleştiğini dile getirmiştir. Bu uzmanlar serbest avukatlık yaptıkları için kendi programları ve işleri nedeniyle bütün faaliyetlerde yer almaları mümkün olmayabilir. Bu tür bir esneklik sağlanması halinde ise daha fazla katkı sağlayabileceklerdir.

Sn. Gangloff en önemli noktanın mevcut eğitici havuzuna yoğunlaşmak olduğunu, bu havuzdaki uzmanların zaten proje faaliyetlerinde bulduklarını ve bu nedenle kendilerine proje kapsamında yatırım yapıldığını ifade ederek bu noktada bütçe kısıtı bulunmadığını ifade etmiştir.

Sn. Gürol devamla, gelecek uygulama dönemindeki eğitici eğitimlerini verecek uzmanların eğitim becerilerini geliştirmeye yönelik metodoloji eğitimini sunmuştur. Ayrıca, Şubat ve Mart'ın ilk iki haftasında yapılacak eğitici eğitimleriyle ilgili bilgi vermiş ve güncel katılımcı listesinin gelecekteki eğitimler için hazır edilmesinin çok önemli olduğunu ifade etmiştir.

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tetkik hakimi Sn. Hasan Dursun, hakim ve savcılarının eğitim verme kapasitesinden bahisle hakim ve savcılarının eğitim vermeye alışkın olmadıkları ve bunun da eğitimlerin nihai başarısı adına bir risk teşkil ettiği yorumunu getirmiştir. Sn. Dursun, bu güçlüğü aşmak için eğitim materyallerinin çok iyi geliştirilmesi gerektiğini, her derste kullanılacak yöntemin net biçimde belirtilmesi gerektiğini kaydetmiştir.

Cevaben, Sn. Gürol kısa dönem uzman Nigel Jones'un hazırladığı metodoloji eğitim paketinin çok kapsamlı olduğunu, eğiticilerin ihtiyaç duyabilecekleri her türlü eğitim becerisini içerdiğini dile getirmiştir. Bu paketin yanısıra, eğiticilere farklı metodolojilerin kullanıma ilişkin bir rehber niteliğinde olan AK Eğitici Eğitimi Kılavuzu da dağıtılacaktır.

Sn. Gangloff ilk eğitici eğitiminin bir nevi pilot uygulama olacağını ifade etmiştir. Bu nedenle, uluslararası uzmanlar eksiklikleri belirlemek amacıyla bu eğitici eğitimi faaliyetinin bütününe iştirak edecek ve ulusal uzmanlara ve katılımcılara geribildirim vereceklerdir. Bu geribildirimler değerlendirilerek Nisan ve Mayıs aylarında gerçekleştirilecek eğitici eğitimlerinde yapılması muhtemel değişikliklerde göz önünde bulundurulacaktır.

Emniyet Genel Müdürlüğünden ikinci sınıf Emniyet Amiri Sn. Ömer Faruk Özben eğitici havuzunun devamlılığının önemli olduğuna katıldığını ifade etmekle birlikte, YK üyelerine mevcut durumlar ve yaklaşan seçimler nedeniyle EGM'nin bu taahhüdü vermesinin mümkün olmadığını ifade etmiştir.

Sn. Gürol YK üyelerine projenin birinci bileşeni kapsamında hazırlanmakta olan ihtiyaç değerlendirme raporunda kaydedilen ilerleme hakkında bilgi vermiştir. Gürol, raporun gözden geçirme sürecini özetleyerek ortakların yorumlarının rapora yansıtıldığını belirtmiştir. Sn. Gürol, yaşanan son gelişmelerin, raporda yer verilen önerileri daha da değerli ve önemli kıldığını kaydetmiştir. HSYK'nın yapısına ilişkin yasa tasarısına ilişkin yorumlarla ilgili küçük bir revizyon daha yapılması gerekli olabilir. Diğer bir konu ise, son zamanlarda gündeme gelen adli kolluk yönetmeliğidir. Danıştay bu yönetmeliğin yürütmesini durdurduğu için, buna yönelik özel bir atıfta bulunma gereği yoktur. Önemli zaman ve kaynak ayrılarak hazırlanan bu raporun hazırlanmasında geçen sürecin uzunluğu da göz önünde bulundurulduğunda, raporun mümkün olan en kısa sürede yayımlanması gereklidir. Sn. Gürol, gerek duyulursa diğer gelişmeler ve değişiklikler uzun dönem uzman tarafından ayrı bir rapordan değerlendirilebileceği önerisini getirmiştir.

Sn. Yalkın, TBB'nin mevcut bağlama göre şekil alan raporda bazı küçük değişiklikler yapmak istediğini ifade etmiştir. Yalkın ayrıca, raporun tamamlanması için sarf edilen zaman ve kaynaklar göz önünde bulundurularak, son gelişmelerin ayrı bir raporda değerlendirilebileceği önerisine katıldığını belirtmiştir.

HSYK tetkik hakimi Sn. Seyfullah Çakmak da raporun proje ortakları arasında uzun tartışmalar, görüş ve fikir alışverişleri ve pilot adliye ziyaretleri neticesinde şekillendiğini dile getirmiştir. Rapordaki öneriler, Avrupa insan hakları standartları ve AİHM içtihatları temelinde getirilmiştir. Sn. Çakmak ayrıca HSYK'nın yapısında değişikliğe gidilmesine ilişkin son teklifin raporun konusuyla ve ceza adalet sistemiyle doğrudan ilgili olmadığını kaydetmiştir. Bu yüzden, bu raporun mümkün olan en kısa sürede kamuoyuyla paylaşılması gerektiğini ifade etmiştir.

YARSAV Başkan Yardımcısı Sn. Bülent Yücetürk, YARSAV'ın HSYK atamaları, yürütme ve yargı arasındaki ilişki ve bunun yargı sisteminin geneli üzerindeki etkisi ile ilgili düşüncelerinin net olduğunu belirtmiştir. Yücetürk raporun yayımlanmasına ilişkin iki seçenek sunmuştur: ilk olarak, olduğu gibi yayımlanabilir ki bu raporun çöpe gitmesi anlamına gelecektir; ikinci olarak ise, rapor son gelişmeler ışığında geliştirilebilir ve sistemin etkin biçimde yeniden yapılandırılmasında bir kaynak olarak kullanılabilir.

Sn. Bağcı, TBMM'nin Şubat sonunda tatile gireceğine dikkat çekerek yapısal değişiklikler anlamında son durumu gözlemlmek için iki hafta daha beklenmesini, ardından konuyla ilgili düzenlenecek toplantı ile raporun yayımlanması ve dağıtımı ile ilgili son kararı vermesini önermiştir.

Sn. Önsoy raporun Ocak 2013'te yayımlanması ve eğitim faaliyetlerine temel teşkil etmesi gerekirken, nihayetinde bağımsız bir rapor biçimine büründüğünü kaydetmiştir. Eğitim faaliyetlerinin raporun yayımlanmasından önce, yakın zamanda başlayacak olması nedeniyle, bu kararın bir sonraki YK toplantısına bırakılarak gelişmelerin gözlemlenmesini teklif etmiştir.

Sn. Gangloff, sürecin gecikmelerle ilerlediğini kaydetmiştir. Bu rapor modüllerin tasarlanmasında kullanılmıştır ve ziyaret edilen pilot adliyelerin uygulamalarına yönelik gözlemler, modüllerin geliştirilmesinde görev alan bütün uzmanlarla paylaşılmıştır. Uzmanlar, modülleri geliştirirken bu rapordan yararlanmışlardır. Bu rapor, çok önemli bir çıktıdır ve içerdiği çok yararlı önerilerle projenin çok önemli bir başarısı niteliğindedir. Bu nedenle, bu denli kaynak ayrılan ve ciddi bir çalışmanın neticesinde ortaya çıkan bu rapor yayımlanmazsa yazık olacaktır. Bu rapor, bütün sorunların paydaşların hepsi arasında tartışılması ve nihayetinde bir diyalog oluşturulması bakımından iyi bir temel teşkil edebilir. Uzun dönem uzmandan son gelişmelere ilişkin başka bir rapor hazırlamasını veya uzman görüşü sunmasını isteme konusuna birlikte karar verebiliriz.

AK Proje Koordinatörü Sn. Mahir Mustheidzada, kararın bugün verilmesinin önemli olduğunu, meydana gelen büyük gelişmelerin veya değişimlerin talep edilmesi halinde uzun dönem uzman tarafından ayrı bir raporda ele alınabileceğini vurgulamıştır.

Sn. Önsoy, bu olağanüstü şartlarda bu raporun medyayla paylaşılmasının alakasız tartışmalara kapı açabileceği yorumunda bulunmuştur. Şayet karar bir sonraki YK toplantısında alınırsa, mevzuat değişikliklerine veya yeni kanunlara ilişkin yorumlar rapora katılabilir.

Sn. Mustheidzada, Şubat sonunda bunun için özel bir toplantı düzenlenerek son gelişmelerin tartışılabilirliğini ve son kararın verilebileceğini sözlerine eklemiştir.

Sn. akmak bu raporun belirli gözlemler, deneyimler, AK belgeleri ve AİHM içtihatları temelinde hazırlandığını kaydetmiştir. Sözgelimi, raporda, hkmetin zaten gündeminde olup yakın zamanda çıkarılması beklenen demokratikleşme paketinin en önemli unsuru olan özel yetkili mahkemelerin rolüne temas edilmektedir. Bu mesele bütün çevrelerde tartışma konusu edilegelmiştir, fakat bu raporun genel amacıyla ilintili değildir. Sn. akmak son olarak, ihtiyaç değerlendirme raporunda son gelişmelere yer verilmesinin beklenmemesi gerektiğini, raporun yayımlanmasının bir kez daha ertelenmesinin projenin yararına olmayacağını kaydetmiştir.

Sn. Yalkın, başlarda raporun amacının spesifik konuların yer almasının amaçlandığını, fakat sonradan proje ortaklarının yorumlarıyla içeriğın genişlediğini ve nihayetinde ceza adalet sisteminin genelinin analiz edildiği bir rapor halini aldığını ifade etmiştir. Raporda belirli ihtiyaçlar sistematik biçimde ortaya konmaktadır. Son gelişmelerin ayrı bir raporda değerlendirilmesi yararlı olacaktır.

Sn. Dursun, ihtiyaç değerlendirme raporunun ceza adaleti sektöründeki son tartışmalara değer katacağını belirtmiştir.

Sn. Gürkan bu raporun pilot adliye ziyaretlerde gerçekleştirilen gözlemlere dayalı olarak kaleme alınmıştır. Mevcut gelişmelere ilişkin ek bir rapor, nesnellikten uzak olacaktır.

Sn. Gürol, raporda uygulamada karşılaşılan sorunlar ve güçlükler açıklandığını ve spesifik bir model nerilmediğini kaydetmiştir. Raporun yazıldığı esnada pek çok kanun ve yargı reformu paketi çıkarılmıştır. Örneğın, Terörle Mücadele Kanunu (TMK) yürürlükten kaldırılsa dahi, hükümleri Ceza Kanununun ilgili maddelerine dercedilecektir. Ancak, kanunların uygulanmasına ilişkin sorunlar bir müddet daha devam edecektir. Sn. Gürol, bu nedenle raporun uygulamadaki sorunlara değinmesi bakımından hala çok uygun ve önemli olduğunu ve sürmekte olan tartışmalara yeni bir boyut getirebileceğini vurgulamıştır. Uzun dönem uzmandan yeni kanunlar veya değişiklikler ile son gelişmeler hakkında bir analiz yapması istense bile, bu yeni düzenlemelerin uygulanmasına ilişkin herhangi bir veri bulunmayacağı için bu tür bir analiz, somut bir yorum olmanın ötesine geçemeyecektir. Bu mülahazalar işığında, rapor başka bir gözden geçirme sürecine tabi tutulmaksızın en kısa sürede yayımlanmalıdır.

Sn. Özben TBB ve AK'nın raporun mümkün olan en kısa sürede yayımlanması gerektiğine ilişkin yorumlarına katıldığı ve gerekirse sonradan ek raporların veya uzman görüşlerinin hazırlanabileceğini kaydetmiştir.

Sn. Gangloff, AK'nın uzman görüşleri sağlamaya ilişki uygulamalarını açıklamıştır. Bu kapsamda, şayet AK'dan belirli bir konu veya yeni bir kanun ya da değişiklik hakkında uzman görüşü vermesi istenirse, bu uzman görüşü, Avrupa insan hakları standartlarına ve yürürlükteki sözleşmeye dayalı olarak hazırlanıp sunulabilir.

Sn. Bağcı, ihtiyaç değerlendirme raporunun yayımlanması için YK kararı gerektiğini teyit etmiştir. Sn. Bağcı ayrıca demokratikleşme paketinin hazırlanmasında şahsen yer aldığını, bu pakete göre TMK'nın kaldırılacağını ve Türk Ceza Kanununa veya Ceza Muhakemesine Kanununa dahil edilmeyeceğini ifade etmiştir. Bu nedenle, raporu ~~raporu~~ daha uygun kılmak adına raporun yayımlanması, demokratikleşme paketinin çıkarılmasına denk getirilmelidir. Bağcı, TBB yorumlarında yer alan küçük değişiklikler ile uzun dönem uzmanın son gelişmelere ilişkin olası değişiklikleri dikkate alınarak konuyu bir miktar daha tartışıp gerekli kararları almak için özel bir toplantı düzenlenmesini teklif etmiştir.

Sn. Mushteidzada, raporda yapılacak yeni bir değişikliğin yalnızca zaman ve çaba harcamak anlamına geleceğini, dolayısıyla raporun řu anki haliyle yayımlanmasının ve gerek duyulursa mevcut gelişmelerle ilgili bir uzman raporu hazırlanmasına ilişkin AK standardına atıfta bulunulmasının projenin amaçları bakımından daha uygun olduğunu yinelemiştir.

MFİB İhale Yöneticisi Sn. Burcu Akça, YK toplantılarının en geç üç ay içerisinde yapılması gerektiğini, bunun da YK'nın daha sık aralıklarla toplanmasının mümkün olduğu anlamına geldiğini ifade etmiştir.

Sn. Bağcı YK üyelerine bir sonraki YK toplantısının tarihi ile ilgili görüşlerini sormuştur. Diğer proje faaliyetlerinin takvim ve programlama çalışmaları görüşüldükten sonra, bir sonraki YK toplantısının 27 Mart 2014 Salı günü yapılmasına karar verilmiştir.

Sn. Gürol son olarak uluslararası adli işbirliği konusunda Viyana'ya (Avusturya) ve terörizm ve örgütlü suçlar konusunda Naples'e (İtalya) eş zamanlı iki çalışma ziyareti düzenleneceğini kaydetmiştir. Gürol, ihtiyaç değerlendirme raporunun yayımlanması dışında projenin birinci bileşeni kapsamındaki faaliyetlerin tamamlandığını belirtmiştir.

5- Bir sonraki Yürütme Kurulu toplantı tarihinin belirlenmesi

Bir sonraki YK toplantısı 27 Mart 2014 tarihinde düzenlenecektir. Toplantı yeri daha sonra kararlaştırılacaktır.

6- Sonuç ve Kapanış

Türkiye Adalet Akademisi tetkik hâkimi Sn. Necmettin Özmen, 367 avukat ve 520 hakim ve savcının bu proje kapsamında geliştirilen eğitim modülleriyle eğitilmelerinin planlandığını kaydetmiştir. Özmen, AK ile mutabık kalındığı üzere bu hizmet içi eğitimlerde altı modülün bütünüün verileceğini, bunlardan dördünün (koruma tedbirleri, bilişim suçları, etkili soruşturma ve adil yargılanma hakkı) meslek öncesi eğitimlerde de verilecektir. Özmen ayrıca bu program çalışmasının Yönetim Kurulunun onayına sunulacağını ilave etmiştir. Sonuç olarak, 1000'in üzerinde hâkim, savcı ve avukat bu modüllerle eğitilecektir.

Sn. Bağcı bu eğitim modüllerinin projenin en büyük çıktısı ve hâkim ve savcılar, avukatlar ve kolluk görevlileri için insan hakları açısından çok değerli olduğunu sitayişle ifade etmiştir. Bağcı, son olarak sürecin görelî uzun gibi görünse de en kısa sürede iyi bir başlangıç yapabilmek ve Türkiye'de insan hakları farkındalığını artırıp pekiştirmek için her türlü gayretin gösterilmesi gerektiğini kaydetmiştir.

Bağcı, bütün paydaşlarının işbirliğinin önemine dikkat çekerek, katılımcılara katkıları için teşekkür ederek toplantıyı sona erdirmiştir.

7- Kararlar ve takip edilmesi gereken konular

- Uzun dönem uzman Marcel Lemonde tarafından hazırlanan ihtiyaç değerlendirme raporunun yayımlanması ve duyurulmasına ilişkin karar, 27 Mart 2014 tarihinde yapılacak bir sonraki YK toplantısında alınacaktır. Uzun dönem uzman bu tarihe kadar gerekli gördüğü takdirde raporda ceza adalet sisteminin mevcut bağlamına ilişkin revizyonları yapabilecektir.

- TBB eğitimci havuzundaki avukat sayısını 20'den 40'a çıkaracak ve Proje Sekreteryası ile AK ekibini bu konuda bilgilendirecektir.
- Eğitimci havuzunun devamlılığını ve sürdürülebilirliğini temin etmek adına, proje kapsamında çalışma gezileri, yerleştirme programları ve uzmanlar toplantıları marifetiyle yatırım yapılan eğitimcilerin muhafazasına itina gösterilecektir.
- AK Proje Ekibi, bir bütçe analizi yaparak, kalan bütçenin kullanılmasına dair KPY'ne öneri sunacaktır.
-
- Proje ortakları AK proje ekibini eğitimci listesinde meydana gelebilecek değişikliklerden haberdar edeceklerdir.
-
- Proje ortak ve yararlanıcı kurumları, müteakip faaliyetlerde yer alacak katılımcı listelerini proje sekreteryasını yürüten Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne zamanında bildireceklerdir.